

अरणिकितु (अ० + कितु) m. = 1. अरणि 2. RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्य (von अरणा) Up. 3, 101 (von अरु). ÇĀNT. 3, 18. 1) m. n. gaṇa अरणीदि; Siddh. K. 250, b, 6. (das Fremde) das weder bebaute noch regelmäßig beweidete Land, Wildniss, Oede, Wald. n. Nir. 9, 29. AK. 2, 4, 1. 1. 3, 6, 2, 22. H. 1110. अमा चैनमरण्ये पाहि रिषः bewahre ihn vor Schaden daheim und draussen RV. 6, 24, 10. अरण्यादन्य अभूतः कृष्या अन्यः der Eine kommt aus der Wildniss, der Andere vom Ackerland AV. 2, 4, 5. ये ग्रामा यदरण्यं याः सभा अग्नि भूम्याम् 12, 1, 56. RV. 4, 163, 11. VS. 3, 45. 20, 17. अरण्यमभिप्रेयात्ते देव मनुष्ये च त्तिरो भवति ÇĀT. Br. 13, 6, 2, 20. एतदे परमं तपो यं प्रेतमरण्यं कृत्ति 14, 8, 11, 1 (= Brh. Ār. Up. 5, 11). 5, 2, 2, 5. 11, 5, 1, 13. u. s. w. M. 2, 104. 5, 43. 69. 6, 2, 4. 7, 147. 8, 69. 356 (अरण्ये वने ऽपि वा). 9, 265 (auch mit वन). 11, 101. 258. N. 12, 53. 78. R. 1, 9, 26. u. s. w. Megh. 21. अरण्याध्ययन, अरण्याधीति Taitt. Ār. in Ind. St. 1, 74. अरण्यरुदित ein Weinen in den Wald hinein; ein Weinen, ein Klagen vor tauben Ohren Amar. 76 (vgl. अरसे मरु रुदित्वां आसि ÇĀk. 22, 11. न वत्त्वहमिदं प्रन्ये रौमि MBh. 1, 3022). अरण्यद्वाशी N. des 63sten Adhja im BHAVISHJOTTARAPURĀṆA Verz. d. B. H. 133. — 2) m. N. einer Pflanze, = कटूल ÇABDAĀ. im ÇKDr. — 3) N. pr. ein Sādhja Hariv. 11336. ein Sohn des Manu Raivata 434.

अरण्यक (von अरण्य) n. Wald Jāṅ. 3, 192.

अरण्यकदली (अ० + क०) f. die wilde Kadali, Gossypium RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यकाण्ड (अ० + का०) n. Titel des 3ten Buches im RĀMĀJANA, das Rāma's Aufenthalt in der Wildniss schildert.

अरण्यकार्पासी (अ० + का०) f. die wilde Baumwollenstaude, Gossypium RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यकुलत्थिका (अ० + कु०) f. N. einer Pflanze, Glycine labialis Lin., = कुलत्था (vulg. वनकुलथी) RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यकुसुम्भ (अ० + कु०) m. N. einer Pflanze, Carthamus tinctorius Lin., = अग्निसेव, कैसुम्भ RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यगज (अ० + ग०) m. ein wilder Elephant PAṆĀT. 219, 15.

अरण्यगान (अ० + गा०) n. eines der 4 Gāna oder Gesangbücher des SĀMAYEDA Ind. St. 1, 30. Bei BENFAY (SV. Vorrede, VI): अरु०.

अरण्यघोली (अ० + घो०) f. N. einer Pflanze, = वनघोली (ein पत्र-शाकविशेष) RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यचटक (अ० + च०) m. eine wilde Taube (धूसर, भूमिशय) RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यचर (अ० + च०) adj. subst. den Wald bewohnend, wild, ein wildes Thier (Gegens. ग्राम्य) PAṆĀT. 133, 23. 213, 6.

अरण्यज (अ० + ज०) adj. dass. H. 1283.

अरण्यजर्जिका (अ० + अर्जिका) f. wilder Ingwer RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यजीर (अ० + जी०) m. wilder Kümmel RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यजीव (अ० + जी०) adj. subst. = अरण्यचर PAṆĀT. 193, 23.

अरण्यधर्म (अ० + ध०) m. der Zustand im Walde, Wildheit: तयार-एयधर्मादिवोय ग्राम्यधर्मेषु नियोजितः PAṆĀT. 31, 6.

अरण्यधान्य (अ० + धा०) n. wilder Reis (नीवार) RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यनृपति (अ० + नृ०) m. König des Waldes, ein Bein. des Tigers N. 12, 25. — Vgl. अरण्यराज.

अरण्यभव (अ० + भ०) adj. im Walde wachsend, wild: तिलाः PAṆĀT. II, 93.

अरण्यमस्तिका (अ० + म०) f. Bremse (देश) ÇABDAR. im ÇKDr.

अरण्यमार्जार (अ० + मा०) m. wilde Katze PAṆĀT. 163, 14.

अरण्यमुद्ग (अ० + मु०) m. eine Bohnenart (मकुष्टक) RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यराज (अ० + राज्) m. nom. राज् König des Waldes, ein Bein. des Löwen N. 12, 13. des Tigers 22. — Vgl. अरण्यनृपति.

अरण्यरुदित s. u. अरण्य 1.

अरण्यवायस (अ० + वा०) m. Rabe RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यवासिनी (अ० + वा०) f. N. einer Pflanze, = अत्यल्लपर्णी RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यवास्तूक (अ० + वा०) m. N. einer Pflanze, = वनवास्तूक (vulg. वनवेतो) RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यशालि (अ० + शा०) m. wilder Reis (नीवार) RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यशूरण (अ० + शू०) m. N. einer Pflanze, = वनशू० (vulg. वनतुल) RĀṢAN. im ÇKDr.

अरण्यश्नु (अ० + श्नू) m. (wilder Hund) Wolf H. 1291.

अरण्यार्नि und ँनी (von अरण्य) f. 1) Wildniss, Einöde, grosser Wald P. 4, 1, 49. Vop. 4, 26. AK. 2, 4, 1, 1 (überall ँनी). वसन्तरण्यान्याम् RV. 10, 146, 4. AV. 12, 2, 53. यथारण्यान्यां मुधाश्चरतो ऽशनाया वा पिपासा वा पाप्मानो रक्षसि सचते ÇĀT. Br. 12, 2, 3, 12. ँनी Hit. 17, 14. — 2) die Genie der Wildniss, ihrer Einsamkeit und Schrecken, Mutter des Wildes RV. 10, 146 (das ganze Lied). nom. ँनिः, acc. ँनिम्, voc. ँनि; Nir. 9, 29. und Naigh. 5, 3: ँनी.

अरण्यायन (अ० + अयन) n. das in-den-Wald-Gehen (als ein frommes Werk): अथ यदरण्यायनमित्याचन्ते ब्रह्मचर्यमेव तदश्च कृत्वा एयशार्णवा (spiel. Etyim.) ब्रह्मलेकि तृतीयस्यामितो दिवि KĀND. Up. 8, 3, 3.

अरण्यैय adj. von अरण्य gaṇa उत्करादि.

अरण्येतिलक (von अ०, loc. von अरण्य, + तिल; vgl. P. 5, 3, 97) m. pl. ँकाम् im Walde wachsender Tila (der kein Oel giebt), bildlich von Dingen, die gehegten Erwartungen nicht entsprechen P. 2, 1, 14, Sch. 6, 3, 9, Sch. Vgl. PAṆĀT. II, 93: यथा काक्यवाः प्रोक्ता यथारण्यभवास्तिलाः । नाममात्रा न सिद्धे हि धनक्षीनास्तथा नराः ॥

अरण्येऽनूच्य (अ० + अनूच्य) m. (sc. पुरोडाश) Bezeichnung einer Spende ÇĀT. Br. 9, 3, 1, 12. 24. 2, 4. 13, 3, 5, 1. KĀTJ. Çr. 18, 4, 20. 24. 5, 1 bei Mahdh. zu VS. 39, 7. fgg.

अरण्यैकम् (अ० + ऐकम्) m. Waldbewohner; ein Brahman, der sein Haus aufgegeben hat und in den Wald gezogen ist, ÇĀk. 81. — Vgl. वानप्रस्थ.

अरतत्रय (von 3. अ + रत - त्रया) 1) adj. den coitus ohne Scham vollbringend. — 2) m. Hund Trik. 2, 10, 6.

1. अरति (von अर, vgl. अरम् m. Diener, Gehülfe, Verwalter, Ordner, administer; von Agni: यो मयैषमृतं कृतावा देवो देवेष्वरतिर्निर्धाये RV. 4, 2, 1. 1, 1. यं देवा हूतमरतिं न्येरिरे । यज्ञिष्ठं कव्यवार्कनम् 8, 19, 24. अग्निं विश्वेषामरतिं वसूनाम् 4, 58, 7. विश्वो विक्षाया अरतिर्वसुं दधे 128, 6. प्राणये त्वमे भरधुं गिरं दिवो अरतये पृथिव्याः 7, 3, 1. 1, 59, 2. 128, 8. 2, 2, 2, 3. 4, 38, 4. 6, 3, 5. 67, 8. 7, 10, 3. 16, 1. 10, 3, 1. 2. 43, 6. 46, 4. In RV. 5, 2, 1: अनीकमस्य (कुमारस्य) न मिनज्जनासः पुरः पश्यन्ति निहितमरतौ hat